

Sygn. akt V Ga 56/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 marca 2017 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie Wydział V Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący: **SSO Andrzej Znak**

Sędziowie: SSO Zofia Wolna, SSR del. Paweł Ptak (spr.)

Protokolant: Renata Stanirowska

po rozpoznaniu w dniu 27 marca 2017 roku w Częstochowie na rozprawie

sprawy z powództwa E. F.

przeciwko A. H. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda E. F.

od wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 12 grudnia 2016 roku

sygn. akt VIII GC 681/15

1. oddala apelację,

2. zasądza od powoda E. F. na rzecz pozwanego A. H. (2) kwotę 1.800,00 zł (jeden tysiąc osiemset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania za II instancję.

Sygn. akt V Ga 56/17

UZASADNIENIE

Powód E. F. wnosił o zasądzenie od pozwanego A. H. (1) kwoty 14 469,60 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 26 czerwca 2014 r. i kosztami postępowania sądowego.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że zawarł z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. umowę o współpracy gospodarczej w zakresie przewozów międzynarodowych. Na podstawie tej umowy powód zobowiązał się do przewozu ładunku pieczarki z Polski do Wielkiej Brytanii. Ze względu na brak możliwości samodzielnego wykonania przewozu ładunku, który miał być wykonany w terminie od 30 marca 2013 r. do 02 kwietnia 2013 r. powód zawarł z pozwanym umowę przewozu ładunku pieczarki na trasie Polska ((...)) a Wielką Brytanią (E. W. (...)). Pozwany nie dostarczył ładunku w oznaczonym w zleceniu terminie, dodatkowo uległ on częściowemu przemrożeniu. Wskutek powyższego (...) obciążył powoda notami obciążającymi z tytułu przemrożenia ładunku i opóźnienia w dostawie. Powód zaspokoił roszczenie związane z przemrożeniem ładunku. Powód wypłacił pozwanemu ustaloną w wyniku potrącenia kwotę należną za dokonany transport. Próba polubownego rozwiązania sporu nie przyniosła rezultatu. Jako podstawę prawną swojego roszczenia powód wskazał na art. 37 konwencji o umowie międzynarodowego przewozu towaru.

Pozwany domagał się oddalenia powództwa w całości i zasądzenia od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania w tym zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Pozwany podniósł, że działał nie jako kolejny przewoźnik w rozumieniu konwencji CMR, ale jako podwykonawca, któremu powód zlecił przedmiotowy transport. Brak jest zatem podstaw do zastosowania art. 37 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu towaru. Dalej pozwany wskazał, że pozwany w związku z wystawieniem mu przez powoda noty obciążeniowej z tytułu wadliwego wykonania usługi transportowej zawiadomił Towarzystwo (...), w którym miał wykupioną polisę OC P. o roszczeniu powoda. Powód wezwany do przedstawienia i uzupełnienia Ubezpieczycielowi dokumentacji szkodowej, nie uczynił tego. Wobec powyższego ubezpieczyciel odmówił wypłaty odszkodowania. Pozwany wskazał także, że zlecenie transportowe nie przewiduje jakiegokolwiek kary za opóźnienie w dostawie zatem żądanie przez powoda kwoty 14 469,60 złotych jest bezpodstawne. Ponadto roszczenie powoda nie zostało w żaden sposób udowodnione. Pozwany podniósł również, że wysłana została do niego jedynie nota obciążeniowa na ww. kwotę, co nie czyni zadość prawidłowej procedurze reklamacyjnej. Zdaniem pozwanego, powód nie udowodnił zaistnienia po jego stronie szkody.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 12 grudnia 2016 roku Sąd Rejonowy w Częstochowie w sprawie VIII GC 681/15 oddalił powództwo i orzekł o kosztach procesu.

Sąd ten ustalił, że dniu 18 stycznia 2013 r. powód zawarł z (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. umowę o współpracy gospodarczej w zakresie przewozów międzynarodowych. Umowa określała zasady współpracy stron w zakresie przewozów międzynarodowych środkami transportu samochodowego. W zakresie umowy powód miał dokonywać przewozów na zlecenie (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. na rzecz wskazanych przez niego odbiorców. Zgodnie z § 11 umowy powód mógł powierzyć wykonanie przewozu innym przedsiębiorcom zajmującym się działalnością transportową i spedycyjną na całej trasie przewozu lub jej części, pod warunkiem posiadania przez nich wszelkich stosownych uprawnień do wykonywania przewozów w transporcie międzynarodowym. W ramach tej umowy (...) sp. z o.o. zlecał powodowi transporty pieczarek do Wielkiej Brytanii. Powód natomiast zlecał pozwanemu powyższe transporty, jako podwykonawcy. Łącznie powód zlecił pozwanemu cztery transporty.

W ramach współpracy powód zlecił pozwanemu transport ładunku pieczarek na trasie (...) (Polska) - E. (Wielka Brytania). Załadunek towaru miał odbyć się w dniu 30 marca 2013 r., a rozładunek w dniu 02 kwietnia 2013 r. o godzinie 6 rano. Wynagrodzenie za wykonanie przewozu określono na kwotę 2200 euro. Pozwany, wskutek awarii ciągnika nie dostarczył transportu o numerze listu przewozowego CMR (...) w terminie. Towar został dostarczony z jednodniowym opóźnieniem w dniu 03 kwietnia 2013 r.

W dniu 05 kwietnia 2013 r. (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. na podstawie § 3 pkt 1 i 2 8 umowy o współpracy obciążył powoda notą obciążeniową nr 01/04/2013 na kwotę 7 717,21 zł.

Następnie, w dniu 09 kwietnia 2013 r. powód obciążył z kolei pozwanego notą obciążeniową nr (...) na kwotę 7 717,21 złotych z tytułu wadliwego wykonania usługi transportowej z dnia 30 marca 2013 roku. Kwotę powyższą powód potrącił z faktury nr (...) wystawionej przez pozwanego z tytułu przewozu na kwotę 11 304,04 złote. Po dokonanej kompensacie powód wypłacił na rzecz pozwanego kwotę 3 586,83 zł.

Wobec nieprawidłowego wykonania usługi (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. w dniu 19 kwietnia 2013 r. obciążył powoda na podstawie § 3 pkt 1 i 2 8 umowy o współpracy gospodarczej notą odsetkową nr (...) na kwotę 14 469,60 zł. Kwota ta została między nimi rozliczona na podstawie kompensaty umownej. Powód z kolei obciążył pozwanego notą obciążeniową nr (...) z dnia 25 kwietnia 2013 r. na kwotę 14 469,60 złotych, z tytułu wadliwego wykonania usługi transportowej z dnia 30 marca 2013 r. – niedostarczenia ładunku na czas.

Pozwany w związku z obciążeniem go przez powoda notą odsetkową na kwotę 14 496,60 zł, zwrócił się do swojego ubezpieczyciela Towarzystwa (...) SA w W.. Ubezpieczyciel zwrócił się do powoda o uzupełnienie reklamacji zgłoszonej

przez pozwanego. Powód nie złożył żądanej dokumentacji, wobec czego Ubezpieczyciel odmówił pozwanemu wypłaty odszkodowania. Pismem z dnia 01 lipca 2013 r. pozwany odesłał powodowi bez księgowania notę obciążeniową nr 02/04/2013 z dnia 25 kwietnia 2013 r. wskazując, że jest ona bezzasadna i nie wynika z faktycznie poniesionych kosztów.

Powód zawezwał pozwanego do próby ugodowej wnioskiem z dnia 29 marca 2014 roku.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy wskazał, że bezspornym było, że pozwany na podstawie zlecenia transportowego otrzymanego od powoda wykonał przewóz ładunku pieczarek na trasie (...) (Rzeczpospolita Polska) - E. (Wielka Brytania). W związku z tymi ustaleniami przyjąć należy, że do oceny stosunku prawnego łączącego strony należy stosować przepisy Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu towarów (CMR) z dnia 19 maja 1956 r. (Dz. U. 62.49.238) - dalszej części Konwencji CMR. Z treści art. 1 tej konwencji wynika bowiem, że znajduje ona zastosowanie do wszelkich umów o zarobkowy przewóz towarów pojazdami niezależnie od miejsca zamieszkania i przynależności stron, jeżeli miejsce przyjęcia przesyłki do przewozu i miejsce przewidziane dla jej dostawy, znajdują się w dwóch różnych krajach, z których przynajmniej jeden jest krajem umawiającym się. Konwencja ta jest stosowana zarówno w Polsce jak i w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej. Postanowienia Konwencji CMR mają pierwszeństwo przed prawem krajowym, które znajduje zastosowanie tylko wówczas, gdy Konwencja do niego odsyła, albo gdy pewnych kwestii w ogóle nie reguluje (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 grudnia 2003 r., CK 264/02, LEX nr 172824).

Przedmiotem sporu była w niniejszej sprawie okoliczność czy pozwany obowiązany jest do zapłaty noty odsetkowej wystawionej przez powoda z tytułu opóźnienia w zakresie dostawy towaru oraz jego uszkodzenia. Zgodnie z art. 17 ust. 1 Konwencji CMR przewoźnik odpowiada za całkowite lub częściowe zaginięcie towaru lub za jego uszkodzenie, które nastąpi w czasie między przyjęciem towaru a jego wydaniem, jak również za opóźnienie dostawy. Odpowiedzialność przewoźnika na zasadzie art. 17 ust. 1 Konwencji CMR oparta jest na zasadzie winy domniemanej, a nadto na zasadzie ryzyka gdyż przewoźnik może być zwolniony z tej odpowiedzialności jedynie z przyczyn o których mowa w art. 17 ust. 2 i 4 Konwencji. Niewątpliwie było opóźnienie oraz uszkodzenie towaru. Jednakże w ocenie Sądu Rejonowego powód nie wykazał wysokości należnego mu odszkodowania. Stosownie do treści art 23 Konwencji CMR, jeżeli na podstawie postanowień niniejszej Konwencji przewoźnik obowiązany jest zapłacić odszkodowanie za całkowite lub częściowe zaginięcie towaru, odszkodowanie to oblicza się według wartości towaru w miejscu i w okresie przyjęcia go do przewozu. Powód opiera swoje roszczenie wyłącznie na wystawionych przez (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. notach obciążeniowych, bez weryfikacji zasadności żądania na podstawie dokumentów wykazujących wysokość poniesionej szkody.

Sąd I instancji miał na uwadze, że konwencja CMR przewiduje wyżej wskazaną surową odpowiedzialność przewoźnika na zasadzie winy domniemanej, a także na zasadzie ryzyka jednakże dowód na okoliczność wysokości szkody spoczywa na osobie uprawnionej do dochodzenia odszkodowania (tak np. wyrok holenderskiego A. R. z dnia 18 stycznia 1996 r., S&S 1996, s. 108), czyli na powodzie. Istotny jest w szczególności fakt, że uszkodzona przesyłka ma mniejszą wartość rynkową niż przed uszkodzeniem i ta okoliczność powinna być wykazana przez osobę uprawnioną. Noty obciążeniowe mają oczywiście walor dowodowy, ale w ocenie Sądu raczej pomocniczy. Sama zaś wysokość szkody winna być ustalona na podstawie innych środków dowodowych. Do środków takich powód miał z całą pewnością dostęp skoro bezkrytycznie zapłacił należność na rzecz zleceniodawcy. W każdym razie winien je przedstawić w obecnym procesie toczącym się przeciwko przewoźnikowi.

W niniejszej sprawie w ocenie Sądu Rejonowego powód nie udowodnił w żaden sposób wysokości szkody. Należy także mieć na uwadze, że pozwany zwrócił się do swojego ubezpieczyciela o objęcie uszkodzenia towaru ochroną ubezpieczeniową. Powód nie współpracował w żaden sposób z ubezpieczycielem, nie uszczegółowił zgłoszonej reklamacji co do wykonania przewozu. Oczywiście sam fakt braku takiej współpracy nie miał znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszego sporu, jednakże ma znaczenie z punktu widzenia kwestii udowodnienia wysokości szkody.

Z tych wszystkich przyczyn Sąd ten oddalił powództwo na podstawie art. 471 k.c. a contrario w związku z art. 1 i nast. Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu towarów (CMR) z dnia 19 maja 1956 r. (Dz. U. 62.49.238) uznając, że strona powodowa nie wykazała wysokości szkody jaką poniosła wskutek nienależytego wykonania zobowiązania. Orzeczenie o kosztach opierając na art. 98 k.p.c.

Apelację od powyższego wyroku złożył powód zarzucając:

- naruszenie przepisów prawa materialnego mianowicie art. 37 lit, a) Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów sporządzonej w G. dnia 19 maja 1956 r. (dalej jako Konwencja CMR) stanowiącego dostawę do dochodzenia zwrotnej sumy odszkodowania poprzez bezzasadne oddalenia powództwa w sytuacji gdy zgromadzony w sprawie materii dowodowy jednoznacznie wskazuje na zasadność roszczenia i jego wysokość;
- naruszenie przepisów postępowania mianowicie art. 217 § 1 k.p.c. w zw. z art., 227 k.p.c. poprzez bezpodstawne oddalenie wniosku dowodowego o przeprowadzenie uzupełniającego przesłuchania strony powodowej, na okoliczności które wyłoniły się po przeprowadzeniu dowodu z przesłuchania pozwanego;
- naruszenie przepisów postępowania mianowicie art., 233 k.p.c. poprzez przekroczenie przez Sąd zasady swobodnej oceny dowodów przejawiające się w uznaniu za wiarygodne zeznań złożonych przez pozwanego w sytuacji, gdzie stoją one w zasadniczej sprzeczności z zeznaniami pozwanego, jak również ze stanowiskiem samego pozwanego wyrażonym w sprzeciwie oraz poprzez błędne przyjęcie iż noty obciążeniowe mają tylko pomocniczy walor dowodowy w sytuacji gdy w zakresie dochodzonego roszczenia stanowią kardynalny dowód w sprawie;
- naruszenie przepisów postępowania mianowicie art., 328 § 2 k.p.c. poprzez wyjątkowo lakoniczne przedstawienie motywów wewnętrznie spójnym i zgodnym z zasadami doświadczenia życiowego zeznaniami powoda, jak również nie odniósł się w ogóle do wskazywanych przez powoda okoliczności, błędne wywodzenie w uzasadnieniu okoliczności nie związane z roszczeniem będącym przedmiotem niniejszego postępowania skui e się na przemrożeniu ładunku w sytuacji gdzie nie dochodzi roszczenia z tego tytułu.
- sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego polegająca na błędnym przyjęciu, że powód nie współpracował w zakresie postępowania odszkodowawczego jakie zainicjował pozwany raz poprzez błędne przyjęcie iż powód w żaden sposób nie oraz nie wykazał wysokości szkody w sytuacji gdzie wysokość ta została w sposób jednoznaczny wykazana, a samo roszczenie z tytułu opóźnienia zostało uznane przez pozwanego podczas jego zeznań złożonych w dniu 2 grudnia 2016 r.

Na podstawie art. 380 k.p.c. apelujący wniósł także o rozpoznanie postanowienia Sądu Rejonowego z dnia 2 grudnia 2016 r. w przedmiocie oddalenia wniosku o uzupełniające przesłuchanie powoda poprzez zmianę przedmiotowego postanowienia przez dopuszczenie i przeprowadzenie dowodu z uzupełniającego przesłuchania powoda.

W konsekwencji powód wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego zgodnie z wnioskiem składanym przez sądem I instancji oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda .kosztów postępowania odwoławczego w tym kosztów pomocy prawnej,

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja powoda nie jest zasadna i jako taka nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy podziela i uznaje za swoje ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Rejonowy, ponieważ ustalenia te znajdują oparcie w zebranych w sprawie materiale dowodowym, które to dowody Sąd ten ocenił w granicach zakreślonych przepisem art. 233 § 1 k.p.c. Nie ma podstaw do tego by zakwestionować przeprowadzoną przez Sąd I instancji ocenę dowodów, bowiem nie można zarzucić temu Sądowi tego, iż ocena ta jest dowolna i przekracza granicę jej swobodnej oceny dowodów.

Jeżeli chodzi o sformułowany w apelacji zarzut obrazy art. 37 lit. a) Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu towarów (CMR) z dnia 19 maja 1956 r. (Dz. U. 62.49.238) – dalej: Konwencja CMR, to Sąd Okręgowy stwierdza jego bezzasadność. Przypomnieć należy, że przepis ten stanowi, iż przewoźnikowi, który na mocy postanowień niniejszej Konwencji wypłacił odszkodowanie, przysługuje roszczenie zwrotne o sumę odszkodowania, odsetki i koszty do przewoźników, którzy uczestniczyli w wykonaniu umowy przewozu, zgodnie regułą, iż: przewoźnik, który spowodował szkodę, powinien sam ponosić ciężar odszkodowania, które wypłacił sam lub które wypłacił inny przewoźnik.

W orzecznictwie za utrwalony należy uznać pogląd, że istnieje konieczność odróżniania przewozu sukcesywnego od przewozu, w którym przewoźnik zawierający umowę przewozu posługuje się podwykonawcą, którego nie można utożsamiać z przewoźnikiem sukcesywnym i odwrotnie, ponieważ z każdym z nich wiążą się odmienne reguły odpowiedzialności za szkodę powstałą w przewozie. Zasady dochodzenia roszczeń zwrotnych na podstawie art. 37 Konwencji CMR obejmują tymczasem wyłącznie przewoźników sukcesywnych w rozumieniu art. 34 Konwencji CMR. Przesłankami uznania przewozu za przewóz sukcesywny w rozumieniu przepisów rozdziału VI Konwencji CMR jest przyjęcie do przewozu przez kolejnych przewoźników za potwierdzeniem odbioru tej samej przesyłki i tego samego listu przewozowego wystawionego na całą trasę przewozu, na której ci kolejni przewoźnicy mają wykonać przewóz na określonych odcinkach trasy (por.: wyrok SN z dnia 7 października 2011 r., II CSK 723/10, - wyrok SN - Izba Cywilna z dnia 29-10-2008, IV CSK 237/08 - wyrok SN - Izba Cywilna z dnia 18-02-2016 r II CSK 111/15).

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego nie może budzić wątpliwości, że w niniejszym przypadku nie może być mowy o przewozie sukcesywnym. Pozwany A. H. (1) wykonywał bowiem przewóz na całej trasie objętej jednym listem przewozowym jako podwykonawca powoda E. F., któremu z kolei przewóz zleciła spółka (...) Sp. z o.o. z siedzibą w Ł..

Skoro pozwany był podwykonawcą a nie przewoźnikiem sukcesywnym, ocena jego odpowiedzialności odszkodowawczej za nieprawidłowe wykonanie umowy przewozu powinna nastąpić na zasadach ogólnych, tj. takich które odnoszą się do relacji: zlecający-przewoźnik. Zgodnie z art. 3 Konwencji CMR przy stosowaniu konwencji przewoźnik odpowiada jak za swoje własne czynności i zaniechania, za czynności i zaniechania swoich pracowników i wszystkich innych osób (podwykonawców), do których usług odwołuje się w celu wykonania przewozu. Ponieważ brak jest szczególnej regulacji dotyczącej odpowiedzialność podwykonawców wobec przewoźnika będącego wykonawcą, któremu zlecono przewóz nie znajduje zastosowania zasada automatycznego obowiązku zwrotu zapłaconego odszkodowania przez kolejnego przewoźnika. Tym samym niezbędne jest wykazanie przez przewoźnika będącego wykonawcą i dochodzącego odszkodowania od podwykonawcy wszystkich przesłanek uzasadniających odpowiedzialność podwykonawcy w identyczny sposób jak w relacji: nadawca-przewoźnik. Zlecając przewóz podwykonawcy przewoźnik wstępuje bowiem w rolę nadawcy. W szczególności taki przewoźnik-nadawca powinien udowodnić wysokość szkody podlegającej naprawie przez podwykonawcę w oparciu o przepisy Konwencji CMR.

W postępowaniu apelacyjnym powód twierdził, że wywodzi swe roszczenie z tytułu szkody powstałej w wyniku opóźnienia w dostawie towaru. Stanowisko to nie jest konsekwentne, skoro w podstawie faktycznej powództwa wskazuje, że domagał się od pozwanego na zasadzie regresu zwrotu uiszczzonego odbiorcy zarówno odszkodowania z tytułu przemrożenia ładunku (a więc jego uszkodzenia) jak i opóźnienia w dostawie (vide str. 5 pozwu). W ocenie Sądu Okręgowego nie ma to jednak większego znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, ponieważ w przypadku jednej, jak i drugiej podstawy konieczną przesłanką wymagającą udowodnienia jest wysokość szkody poniesionej przez przewoźnika posługującym się podwykonawcą .

Art. 23 ust. 1 Konwencji CMR nakazuje obliczyć odszkodowanie za całkowite lub częściowe zaginięcie towaru według wartości towaru w miejscu i w okresie przyjęcia go do przewozu. Przyjmuje się, że dotyczy to również uszkodzenia przesyłki. Z kolei ust. 5 tego art. przewiduje, że w razie opóźnienia dostawy, jeżeli osoba uprawniona udowodni, że wynika stąd dla niej szkoda, przewoźnik obowiązany jest zapłacić odszkodowanie, które nie może przewyższyć kwoty przewoznego. Postanowienie art. 23 ust. 2 CMR, określające kryteria ustalenia wartości towaru, nie pozostawia wątpliwości, że przy ustalaniu tej wartości musi być zachowana kolejność kryteriów z niego wynikająca. W pierwszej kolejności wartość towaru powinna być ustalona na podstawie ceny giełdowej, tzn. ceny obowiązującej na giełdzie

towarowej, na obszarze oddziaływania której towar został nadany do przewozu (nie jest istotne, czy towar został nabyty na tej giełdzie). Giełda towarowa nie musi się zatem znajdować dokładnie w miejscowości nadania towaru do przewozu. Drugim kryterium jest bieżąca cena rynkowa. Należy przyjąć, iż kryterium to ma zastosowanie do rzeczy występujących w powszechnym obrocie na wolnym rynku, w miejscu i czasie ich nadania do przewozu, dla których nie można jednak ustalić ceny giełdowej. Za cenę rynkową może być uznana jedynie cena, za którą dane towary może nabyć dowolny podmiot, niezależnie od relacji łączących go ze sprzedawcą. Wartością tą w wypadku przewozu towaru od sprzedawcy do kupującego jest cena sprzedaży. Ta bowiem wartość oznacza wartość towaru w miejscu sprzedaży, tożsamym z miejscem przyjęcia tego towaru do przewozu (por. wyrok SN z dnia 19 czerwca 2002 r., II CKN 1003/00). Trzecie kryterium w postaci zwykłej wartości towaru tego samego rodzaju i jakości jest zbliżone do kryterium bieżącej ceny rynkowej, dotyczy jednak rzeczy, które bądź to nie są przeznaczone do obrotu (nie są towarem w ścisłym tego słowa znaczeniu), bądź też nie można w stosunku do nich mówić o obrocie powszechnym (występują na rynku z małą częstotliwością).

Wartość towaru, a tym samym wysokość szkody, powinna zostać udowodniona przez osobę uprawnioną. W celu jej wykazania osoba uprawniona może posłużyć się wszelkimi prawnie dopuszczalnymi środkami dowodowymi. Konwencja CMR nie dokonuje gradacji środków dowodowych. Stąd też faktura (rachunek), która w przypadku zastosowania polskiej ustawy - Prawo przewozowe (art. 80) ma pierwszorzędne znaczenie, na gruncie konwencji CMR jest jednym z wielu, aczkolwiek często wykorzystywanym, środkiem dowodowym

(por. A. D., D. D., W. K., Konwencja o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR). Komentarz. LEX 2015, tezy 4-9 do art. 23).

Jeżeli natomiast chodzi o roszczenie o naprawienie szkody z tytułu opóźnienia w dostawie towaru, to przewoźne stanowi górną granicę wysokości odszkodowania za szkodę inną niż w substancji towaru spowodowaną opóźnieniem w dostawie. Wyższego odszkodowania osoba uprawniona może żądać w przypadku wystąpienia przesłanek, o których mowa w art. 29 CMR, a także gdy nadawca dokonał deklaracji kwoty specjalnego interesu w dostawie (art. 26 CMR). Tak jak w przypadku szkody określonej w art. 23 ust. 1 CMR ciężar udowodnienia szkody innej niż w przesyłce oraz jej wysokości spoczywa na osobie uprawnionej. Jeżeli osoba uprawniona udowodni niższą szkodę niż wysokość przewoźnego, należy się jej niższa kwota, gdyż odszkodowanie nie może prowadzić do wzbogacenia osoby uprawnionej. Treść art. 23 ust. 5 Konwencji CMR (konieczność udowodnienia szkody przez osobę uprawnioną) wskazuje przy tym jednoznacznie, że odszkodowanie, o którym w nim mowa, nie ma charakteru ryczałtowego. Zwłoka w dostawie może być przyczyną powstania szkód zarówno w towarze, jak i poza nim. W takim przypadku należy przyjąć, iż odszkodowanie należne w świetle art. 23 ust. 5 Konwencji CMR (za szkodę inną niż w substancji towaru) oraz odszkodowanie za szkodę w towarze kumulują się (por. K. Wesółski, Umowa międzynarodowego przewozu drogowego towarów na podstawie CMR, s. 560). Osoba uprawniona może zatem dochodzić odszkodowania za obie postaci szkody.

Mając powyższe na uwadze należy stwierdzić, że – jak prawidłowo przyjął Sąd Rejonowy należyście to uzasadniając – powód w żaden sposób nie udowodnił wysokości szkody zgodnie z zasadami określonymi w art. 23 Konwencji CMR. Za taki dowód nie mogą natomiast uchodzić same noty obciążeniowe, którymi spółka będąca nadawcą obciążyła powoda. Noty te nie odnoszą się bowiem nie tylko do kryteriów wyceny zniszczonego towaru wskazanych w powyższym przepisie, ale w ogóle nie precyzują na podstawie czego przyjęto wskazane w nich kwoty. Powód zaś nie zaferował żadnych innych dowodów w tym zakresie, zgodnie z regułą ciężaru dowodzenia wyrażoną w art. 6 k.c.

Z tego też względu nie zachodzi naruszenie przez Sąd I instancji wskazanych przez apelującego przepisów procedury cywilnej, tj. art. 217 § 1 w zw. z art. 227 k.p.c., 233 § 1 k.p.c., 328 k.p.c. ani też sprzeczność ustaleń z treścią przeprowadzonych przez ten Sąd i zaferowanych przez strony dowodów. Ponieważ ustalenie wysokości szkody było w niniejszej sprawie kluczowe, przeprowadzenie dowodu z uzupełniającego przesłuchania powoda było zbędne, skoro dowód ten nie był naprowadzany na powyższą okoliczność

(vide: k. 152), a zatem postanowienie Sądu I instancji oddalające ten wniosek było prawidłowe.

Podzielić zatem należało stanowisko Sądu Rejonowego, że powództwo jest w całości niezasadne.

Mając na uwadze powyższe rozważania Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji i ją oddalił na mocy art. 385 k.p.c.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. oraz § 2 pkt 5 w związku z § 10 ust. 1 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).